

DE VLAAMSE MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

BIS-NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: **Agendering op het Overlegcomité van het voorontwerp van
decreet tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek en het
Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft de invoering van een
regulerend kader voor waterstof distributie**

Samenvatting

Vlaanderen ziet een belangrijke rol, zowel als grondstof als energiedrager, weggelegd voor hernieuwbare en koolstofarme waterstof in sectoren waar elektrificatie geen oplossing kan bieden met het oog op het bereiken van haar klimaatdoelstellingen.

De distributie van waterstof via leidingen is vandaag de dag in het Vlaamse Gewest nauwelijks aan regulering onderworpen. Een gepast regelgevend kader voor waterstof distributienetten is echter essentieel met het oog op het bieden van investerings- en rechtszekerheid om o.a. de verdere ontwikkeling van een waterstofeconomie en concrete investeringen mogelijk te maken.

Wat het regelgevend kader betreft, publiceerde de Europese Commissie op 8 juli 2020 haar waterstofstrategie wat geleid heeft tot wetgevingsvoorstellen in het pakket “Waterstof en koolstofarme gasmarkten” (of “gaspakket”), dat op 15 december 2021 werd gepubliceerd. Eén van de belangrijkste doelstellingen van het gaspakket is het tot stand brengen van een competitieve waterstofmarkt, het creëren van het juiste investeringsklimaat en het mogelijk maken van de ontwikkeling van een specifieke, kostenefficiënte waterstofinfrastructuur.

De Vlaamse Regering heeft vrijdag 7 juli 2023 het voorontwerp van decreet tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek en het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft de invoering van een regulerend kader voor waterstof distributie principieel goedgekeurd. Het ontwerp van decreet voert een regelgevend kader in voor de distributie van waterstof via leidingen op het grondgebied van het Vlaamse Gewest.

Hoewel volgens artikel 6, §3, 2° van de bijzondere wet voor de hervorming van de instellingen (BWHI) geen formeel overleg vereist is daar openbare gasdistributie, waaronder distributie van waterstof¹, een volledig gewestelijke bevoegdheid is opgenomen in artikel 6, §1, VII van de BWHI, wil Vlaanderen het voorontwerp van decreet toch agenderen, toelichten en waar nodig haar visie

¹ Adv.RvS nr. 70.736/3 van 2 februari 2022, 5-7.

² Adv.RvS nr. 71.998/VR/3 van 12 oktober 2022, 6-7.

verduidelijken op het Overlegcomité. Aan het Overlegcomité zal worden voorgesteld om kennis te nemen van het voorontwerp van decreet omtrent de invoering van een regulerend kader voor waterstof distributie en vast te stellen dat overleg tussen enerzijds het Vlaamse Gewest en anderzijds de federale staat, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest heeft plaatsgevonden.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/INHOUDELIJK STRUCTUURELEMENT/BELEIDSDOELSTELLING

BELEIDSDOMEIN: Omgeving

BELEIDSVELD: Energie

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Niet van toepassing

2. INHOUD

Het voorontwerp van decreet voert een regelgevend kader in voor de distributie van waterstof via leidingen op het grondgebied van het Vlaamse Gewest. Dit zal bijdragen aan de ontwikkeling van de waterstofmarkt en de uitbouw van waterstofleidingen en -netten in het Vlaamse Gewest. Het potentieel van waterstof kan zo maximaal en kostenefficiënt benut worden met het oog op het bereiken van de klimaatdoelstellingen.

Dit voorontwerp van decreet stelt de procedure en voorwaarden vast voor het aanwijzen van één gereguleerde waterstof distributienetbeheerder op het grondgebied van het Vlaams Gewest. Dit voorontwerp van decreet stelt het beheersregime vast voor de waterstof distributienetbeheerder, evenals de uitzonderingsregimes die van toepassing zijn op de reeds bestaande waterstofinfrastructuur en op gesloten distributienetten voor waterstof, directe leidingen voor waterstof en waterstofleidingen of -netten op de eigen site.

Dit voorontwerp van decreet stelt de principes vast voor de toekomstige regulering van de waterstofmarkt, waarbij de taken en verplichtingen van de waterstof distributienetbeheerder en de VREG als regulator worden vastgelegd. Deze rollen en verantwoordelijkheden zijn gebaseerd op deze in de elektriciteits- en aardgasmarkt, maar vanwege de verschillen met de waterstofmarkt, zijn er enkele bijkomende en afwijkende taken voorzien.

De waterstof distributienetbeheerder is verantwoordelijk voor het opstellen en uitvoeren van een indicatief ontwikkelingsplan voor waterstof distributie-infrastructuur dat eindafnemers van waterstof belevt, en het verlenen van open en niet-discriminerende toegang tot het waterstof distributienet tegen gereguleerde tarieven. Daarnaast is de waterstof distributienetbeheerder verantwoordelijk voor het opstellen van de waterstof kwaliteitsnormen, welke door de Vlaamse Regering, na advies van de VREG, worden goedgekeurd. Na de goedkeuring van deze waterstof kwaliteitsnormen, waarborgt de waterstof distributienetbeheerder de waterstof kwaliteit in zijn waterstofnet.

Dit voorontwerp van decreet stelt eveneens de taken en verplichtingen van de beheerder van een privé-distributienet voor waterstof, beheerder van een gesloten distributienet voor waterstof en beheerder van een directe leiding voor waterstof vast.

Eind 2023 bereikten de Raad en het Europees Parlement een voorlopig politiek akkoord over het pakket “Waterstof en koolstofarme gasmarkten” (of “gaspakket”). Het voorontwerp van decreet zal bij tweede principiële goedkeuring geconformeerd worden aan het politiek akkoord van het gaspakket.

3. VOORAFGAAND OVERLEG

Ter voorbereiding van de eerste principiële goedkeuring van dit voorontwerp van decreet werd er een stakeholderoverleg georganiseerd op 27 februari 2023 waarop eveneens de federale overheid aanwezig was.

Na de eerste principiële goedkeuring van het voorontwerp van decreet op 7 juli 2023 werden, in het kader van de Enover werkgroep Waterstof, de ontwerp teksten op 13 juli 2023 via mail gedeeld³ met de federale overheid en de andere gewesten. Het Vlaamse Gewest nodigde daarbij de federale overheid en de andere gewesten uit om deel te nemen aan het stakeholderoverleg op 6 september 2023.

Op 7 september 2023 vond er over de teksten van dit voorontwerp van decreet een informeel overleg plaats tussen Kabinet Demir en Kabinet Van der Straeten. De teksten werden eveneens gedeeld binnen Enover Voltallig en hier uitvoerig toegelicht en besproken op 1 december 2023.

4. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel van beslissing heeft geen budgettaire impact voor de Vlaamse Overheid.

B. ESR-TOETS

Het voorstel van beslissing heeft geen impact op de ESR.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op het personeelsbestand en het personeelsbudget zodat het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor de human resources, niet vereist is.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

- Personeel: het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op het personeel van de lokale besturen.
- Werkingsuitgaven: het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op de werkingsuitgaven

³ De ontwerp teksten werden daarnaast, in lijn met de regels rond openbaarheid van bestuur van de Vlaamse Regering, actief openbaar gemaakt op 10 juli 2023 op de website Beslissingen Vlaamse Regering.

van de lokale besturen.

- Investerings en schulden: het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op de schuld van de lokale besturen.
- Ontvangsten: het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op de ontvangsten van de lokale besturen.

5. VERDER TRAJECT

Na goedkeuring van de nota aan het Overlegcomité door de Vlaamse Regering zal de minister-president de nota agenderen op het Overlegcomité.

6. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° bijgaande nota aan het Overlegcomité goed te keuren;
- 2° de minister-president van de Vlaamse Regering te gelasten de nota te agenderen op het eerstvolgende Overlegcomité.

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme,

Zuhal DEMIR

Bijlagen:

1. (Bijlage 1) Voorontwerp van decreet tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek en het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft de invoering van een regulerend kader voor waterstofdistributienetten;
2. (Bijlage 2) Memorie van toelichting;
3. (Bijlage 3) Nota aan het Overlegcomité.